

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Бурса в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Абонамент { Годишен 100 лв.
Полугодишен 60 .
Чужбина (годишен) 140 .

Обявления { 1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{2}$ — 300 лв.
 $\frac{1}{2}$. . . 180 . — $\frac{1}{4}$ — 100 .

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

РОЛЯТА НА БЪЛГАР. НАРОДНА БАНКА ВЪ НАШАТА ДЕВИЗНА ПОЛИТИКА.

Въ миналата си статия ние изтъкнахме, че като важен елементъ отъ девизната политика се явява регламентирането търговията съ чуждестраннитъ платежни средства. Тая важна задача бѣ предоставена съгласно наредба № 7840 отъ 15 декември 1923 год., на Българската нар. банка. Чрезъ нея най-първо се преустанови свободното кулуване и продажба на камбио, като тая търговия се съсредоточава само при Българската народна банка (чл. 2).

Тая мѣрка бѣ единственото радикално средство, чрезъ което можеше поне временно да се парализира влиянието на частната спекулация съ чуждитъ валути у насъ. Възлагането на тая твърде трудна задача върху Народната банка намираще своето оправдание още и въ самото предназначение на същата, като централенъ общественъ кредитенъ институтъ, призванъ да регулира кредита и паричния пазаръ на страната.

Но същевременно отъ тукъ започва и голѣмото изпитание, на което е изложена Нар. банка чрезъ поемане на тая твърде тежка задача. Ако държавата днесъ се стреми да предостави до голѣма степенъ на Народ. банка прокарването на нейната девизна политика, не трѣбва да се забравятъ всички ония трудности, които ангажирватъ положението и на самата банка.

Положенията, установени въ горещитраната наредба за регулиране и ограничение търговията съ външни платежни средства (девизи и банкноти)¹⁾ сж общи, като практическото приложение на същата се урежда чрезъ детайлни предписания въ съответни окръжни на Центруправление на Българ. нар. банка. Преди всичко най-важни моменти отъ операциитъ на Народната банка съ чуждестранното камбио сж моментитъ на неговото намиране, перспективно набавяне и правилното

му разпредѣление за задоволяване реалнитъ нужди на вносната ни търговия²⁾.

Въпросътъ за правилното разпредѣление на постъпилото камбио съдържа въ себе си не само опасността за едно недостатъчно задоволяване реалнитъ нужди на нашата вносна търговия, но и още по-голѣмата опасностъ, това камбио да бѣде измъкнато изъ ржцетъ на Нар. банка отъ заинтересовани фактори, съ целъ да дискредитиратъ нейната камбиална политика.

Съгласно едно окръжно отъ 1921 год., по случай тогавашната възбрана на частнитъ камбиални сделки, предоставя се на директоритъ на банковитъ клонове да отпускатъ камбио срещу митнишки декларации, или лични такива, при задължение да се покажатъ впоследствие самитъ митнишки документи, сжщо срещу документирани фактури, а кога се касае за стари задължения, то установяването реалната нужда става чрезъ съответна проверка книгата на самия търговецъ. Това при открититъ задължения. Задълженията срещу менителници се документиратъ по тия последнитъ.

Макаръ всички тия постановления на гледъ и да представляватъ една солидна гаранция предъ евентуални злоупотрѣбления, все пакъ тукъ се криятъ толкова много възможности за едно подвеждане на банката, като чрезъ едно системно изтегляне на разполагаемото ѝ камбио се постави същата въ едно затруднено положение. Тая опасностъ още повече се засилва при посредническата роль на частнитъ банки за набавяне камбио отъ Нар. банка за сметка на свои клиенти. Случаитъ за едно злоупотрѣбление съ камбиото на Нар. банка сж многобройни и разнообразни.

¹⁾ Чл. 3. — При спазване на досегашнитъ наредби за преценка на действителнитъ нужди, Българ. нар. банка ще продава на нуждащитъ се външни платежни средства.

разни. Едни мѣсгни продажби напр. въ чужди валути, често сж въ състояние да извлекатъ изъ ржцетъ на Нар. банка камбио въ двоенъ размѣръ. Вероятността за едно симулантно изтегляне на камбио изъ Нар. банка се още повече засилва при невъзможността на същата да упражнява единъ по-строгъ контролъ и да проследява истинския произходъ на предявени нужди за камбио.

Още по-важенъ и деликатенъ се явява въпроса за набавянето на камбиото въ ржцетъ на Нар. банка. Главниятъ източникъ на това камбио за банката е износа. Чл. 5 отъ наредбата гласи: „Всеки експортъоръ е длъженъ да продаде камбиото си, произходящо отъ износъ на Българ. нар. банка по дневенъ покупателенъ курсъ“. Следователно, въ набавянето на потребното камбио Нар. банка има да очаква само отъ единъ износъ. Но и тукъ, както и при вноса могат да ставатъ значителни укривателства, безъ Нар. банка да е въ състояние да приложи единъ ефикасенъ контролъ. Известно е, че оценката на митницитъ на изнасянитъ артикули е много по-ниска, отколкото сж фактическитъ продажни цени. Стремеха къмъ едно такова укривателство може да бѣде резултатъ на желание да се спекулира съ валутата³⁾ или за прехвърляне на капиталитъ въ чужбина. Едни общи статистически данни, далечъ не сж задоволителни за установяване постъплението на камбиото. А въпроса за размѣритъ на неговото постъпление е особено важенъ отъ една страна поради пасивния ни търговски балансъ и отъ друга, защото тия именно постъпления сж основата на цѣлата камбиална дейностъ на Нар. Банка. Отъ размѣритъ на тия постъпления ще зависи до колко Банката ще може да задоволи нуждитъ на нашия вносъ. Но дори и да би получила всичкото камбио

³⁾ Ако това още не е ставало, то се дължи на постоянната тенденция на спазване на чуждитъ валути. При едно обратно положение, това сигуръ би настъжило.

отъ износа Нар. банка пакъ не би могла да се справи съ тия нужди, като се има предъ видъ надвишенето на вноса надъ износа. Би трѣбвало Банката да обхванеше всички чуждестранни постъпления по платежния ни балансъ, ако тя би желала да поддържа едно равновесие и то разбира се при предположението, че платежния балансъ на България при свободнитѣ вземания — давания, се е изравнявалъ. Но, както изтъкнахме въ първата си статия, елементитѣ на единъ платеженъ балансъ сж твърде мъчно доловими и въ това направление Нар. банка не би могла да направи много нѣщо Остава значи единствено търговския балансъ, върху който Нар. банка ще има да гради своята камбиална политика. Единствено само при единъ благоприятенъ търговски балансъ сжщата би могла да поддържа едно равновесие въ нуждитѣ за камбио за едно по-дълго време.*) Ако до сега това не се е почувствало, то се дължи на голѣмитѣ резерви отъ камбио, което по-рано бѣ обектъ на борсови спекулации и следъ възбраната на свободната търговия постъпни въ банката.

Независимо отъ това, отъ голѣма важностъ за камбиалната търговия на Нар. банка е установяването общитѣ и периодически нужди отъ камбио за нашата търговия. Тукъ тя е твърде неориентирана, а частнитѣ банки отбѣгватъ да ѝ дадѣтъ точни сведения, въ желанието си да ѝ пречатъ и я изложатъ въ едно стеснено положение.

Най-сетне камбиалната търговия на Нар. Банка е свързана съ едни неизбѣжни загуби за сжщата при една тенденция на постепенно спадане чуждитѣ валути, като целъ на камбиалната политика на държавата. Тия загуби сж толкова по-вѣроитни при вѣзприетата отъ Нар. банка система за купуване отъ експортъоритѣ чекове en blanc по курсъ въ деня на износа, като действителнитѣ девизи ще постъпятъ по-сетне и Б-та ще може да ги продаде едва тогава по курсъ може би значително по-нискъ. Къмъ това се прибавя и възможността за едно укривателство на истинския износъ, когато продажбата на такива чекове à livrè се извършва чрезъ посредничеството на частни банки. Тукъ трѣбва да признаемъ, че Нар. банка прави едни голѣми жертви единствено за да се запазятъ интереситѣ на експортъоритѣ отъ загуби при едно спадане на курсоветѣ.

*) Това говори отъ какво грамадно значение се явява въпросътъ за регламентиране на нашия вносъ и износъ.

Предъ всички тия перипетии въ камбиалната политика на Н. банка поставя се въпроса, какво трѣбва да се стори, за да може тя да отговори на тежкитѣ задачи, които ѝ се поставятъ. Преди всичко камбиалната търговия на Нар. банка трѣбва да почива на една всестранно разработена камбиална политика, а не само на едни кратки и неизчерпателни наредби и окръжии. Тая дейностъ на банката трѣбва да се развие въ размѣритѣ на една първостепенна нейна функция, отговаряща на грамадното значение на камбиалната търговия у насъ. А такава една важна функция не може да се извършва само отъ директоритѣ на банковитѣ клонове. Необходима е и една специална организация отъ опитенъ персоналъ, съзнавайки голѣмата отговорностъ на поетия ангажиментъ. Трѣбва да се уреди една добра статистическа служба за точното изучаване на вноса и износа не само по количество, но и по действителна оценка, както и периодическитѣ колебания на вноса и износа. Тия данни сж твърде много важни за сигурното опериране съ камбио отъ страна на Банката.

Освенъ това необходима е една солидна информационна служба за следене пазарнитѣ цени на нашитѣ произведения въ чуждитѣ страни и своевременното имъ съобщаване на клоноветѣ, за да се установява точнитѣ размѣри на камбиото, което трѣбва да се предаде отъ експортъоритѣ срещу направенъ износъ. Службата за една по-основна контрола при установяване реалнитѣ нужди на търговцитѣ за камбио, както и предаванетоъ срещу износъ трѣбва да се издигне до надлежната висота. Начело на тая служба ще трѣбва да се поставятъ хора които отлично познаватъ камбиалната търговия и сжщевременно имъ сж известни „тайните и неизповедими пжтища“ на спекулантитѣ. Ние смѣтаме, че 2% отъ успеха на камбиалната политика на Н. банка ще зависи отъ опитността на съответния персоналъ. Най-сетне за осигуряване на самата банка отъ прекомерни загуби при едно бързо спадане на чуждитѣ валути, като наложително се явява формирането на специаленъ резервенъ фондъ, който да се попълва въ периода на камбиални печалби на банката. По тоя начинъ не ще се засѣгатъ чувствително резултатитѣ отъ редовнитѣ функции на Н. банка.

За едно улеснение на търговцитѣ импортьори, като се има предъ видъ, че по-рано тѣ сж могли да използватъ камбио при частнитѣ банки срещу единъ ограниченъ маржъ, а дори

и на кредитъ, необходимо е Народната банка да открие на сжщитѣ и специаленъ камбиаленъ кредитъ. Изобщо ние не си правимъ илюзии за голѣмитѣ трудности и евентуални загуби, съ които е свързана тая дейностъ за Народната банка. Тя ще направи жертва, ала тия жертви ще се възнаградятъ стократно отъ облагоитѣ на нашето народно стопанство, получени като резултатъ отъ една стабилизирана и постепенно подобряваща се валута. Тукъ при прокарването на камбиалната политика на държавата ще има Б. нар. банка да покаже до колко тя е нараснала до положението на единъ истински общественъ кредитенъ институтъ. Положението на Народната банка е много деликатно и едно нейно подхлъзване ще е равносилно на националната ни финансова и парична катастрофа.

Д-ръ Г. Петковъ.

КАМЕРНА ХРОНИКА.

Законопроекта за Народната банка.

Варненската търг.-инд. камара е изпратила въ Министерството на финанситѣ едно дълго изложение върху новия законопроектъ за Народната банка, който ѝ бѣ изпратенъ за проучване.

Българската народна банка следъ войнитѣ бѣ престанала да играе оная роля, която ѝ е определено да играе по силата на закона за сжщитѣ, като емисионенъ и кредитенъ институтъ и като регулаторъ на паричното тържище. Търговия и индустрия не се ползуваха вече отъ нейната подкрепа, а бѣха изоставени въ моментитѣ на остра парична криза да разчитатъ само на собственитѣ си средства и да прибѣгнатъ до сжщно платенитѣ услуги на частнитѣ кредитни институти. Естествено, това положение не можеше да не окаже своето влияние върху правилния развой на народното ни стопанство.

Независимо отъ това, Б. н. банка съ своя бюрократизъмъ и голѣми формалности не можеше лесно да се приспособява къмъ новитѣ условия въ стопанския ни и финансовъ животъ, създаденъ следъ войната. Налагаше се, следователно, едно коренно преобразование въ организацията на този институтъ, като ѝ се даде по-голѣма автономия въ нейното управление, по-голѣма експедитивностъ въ службитѣ ѝ, за да може по този начинъ да услужва по-добре на търговията и индустрията. Въ това отношение изготвения отъ поч. Миннстерство на

финансиите законопроектът за Б. н. банка отговаря напълно на изискванията и нуждите на новото време.

Камарата изтъква по-нататък въ изложението си преимуществата на измененията, направени въ законопроекта, като посочва и ония положения, които би тръбвало да бъдат прокарани въ него за да бъдат той по-пъленъ и изчерпателенъ.

Камарата намира, че тия изменения (които тя цитира и разглежда по отдѣлно) сж отъ естество да дадатъ по голѣма автономия въ управлението на банката, по голѣма еластичностъ въ нейнитѣ наредби, по-голѣма инициатива на нейнитѣ ръководни органи, за да може по този начинъ този институтъ да отговаря напълно на днешнитѣ нужди на търговията и индустрията.

При това камарата е на мнение че е необходимо да се направятъ следнитѣ изменения и допълнения въ законопроекта.

Въ чл. 7 е казано: Б. н. банка има изключителна привилегия да издава банкноти въ злато и сребро.

Въ постановлението на този членъ, който предвижда издаването на банкноти въ злато и сребро, камарата вижда опасностъ, която би послужила за подкопаване доверието у населението въ националната ни монета. Ако банката издава два вида банкноти въ злато и сребро, то това би създадо ажио между златото и среброто и би поставило публиката въ недоумѣние, кои банкноти да предпочете въ даденъ моментъ.

Имайки предъ видъ, че принципа у всички чуждестранни емисионни институти е да издаватъ само единъ видъ банкноти, споредъ усвоения еталонъ, камарата препоръчва да се усвои и отъ Б. н. банка златния еталонъ и споредъ това да има привилегията да издава само банкноти въ злато.

2) За да има по-голѣма гаранция върху избора на лицата и за да се избѣгне всѣкакво партизанство, камарата е на мнение, щото назначаването на управителтъ, п. управителитѣ и администраторитѣ да става по представяне отъ м-стра на финансиите съ одобрение на министерския съветъ.

3) По силата на чл. 22 членоветѣ на сконтовия комитетъ при клоноветѣ и агентуритѣ на Б. н. банка се посочватъ отъ бюрата на търговскитѣ камари.

Въ последно време бюрата на камаритѣ сж срещали голѣми трудности при намиране на подходящи лица между търговцитѣ и индустриалцитѣ, които да отговарятъ на всички условия, изискани отъ закона за качеството имъ като членове на скон-

товъ комитетъ. Тѣй напр., споредъ тълкуването на почитаемото централно управление на Б. н. банка не могатъ да бъдатъ членове на сконтовъ комитетъ лицата, които сж членове отъ управителнитѣ съвети на акц. д-ства, но не сж търговци или индустриалци и нѣматъ отдѣлни регистрирани фирми.

Известно е, че следъ войната, търговията и индустрията въ страната е поставена въ по-голѣмата си частъ на акционерни начала, като много стари еднолични фирми се слѣха въ акц. предприятия и собственицитѣ на тия фирми застанаха на чело на тѣхното управление. Споредъ горното тълкуване на централното управление такива лица не могатъ да бъдатъ членове на сконтовитѣ комитети, а като се има предъ видъ, че по-вечето отъ тия лица сж търговци съ голѣма опитностъ и ползуващи се съ добро име между търговско-промишления свѣтъ, то лишаването на такива хора отъ участието имъ въ сконтовитѣ комитети, споредъ насъ, е една грѣшка и трѣбва да се коригира.

Ето защо, камарата е на мнение да се даде възможностъ и на такива лица да участвуватъ въ сконтовитѣ комитети, като за тая цѣль се прибави една забележка къмъ чл. 23 отъ законопроекта съ следната редакция:—Могатъ да бъдатъ членове на сконт. комитети и лица, които взиматъ активно участие въ управлението на търг. инд. акц. д-ва, макаръ и да нѣматъ собствени регистрирани фирми.

Законопроектъ за тарифитѣ на износнитѣ стоки.

Варненската търг.-инд. камара е изпрагила вече въ финансовото министерство своето изложение върху законопроекта за тарифитѣ на износнитѣ стоки. Въ това изложение камарата разглежда всички по-главни точки на законопроекта и изказва своето мнение по тѣхъ.

Камарата м. г. описва и тежкото положение на нашата брашна индустрия и предлага за насърчение износа на брашната ни, износнитѣ такси на последнитѣ да не бъдатъ по вече отъ $1\frac{1}{2}\%$. Камарата намира, че раздѣлянето на брашната на типово и луксозно ще създаде голѣми неприятности на митнишкитѣ власти при установяването на качеството имъ при износа. Ето защо добре е това раздѣляне да не става.

На отпадѣцитѣ на мислодайни семена (кюспе и трици) митото е увеличено отъ 1 на 2 лева за 100 кгр. Предъ видъ на това, че тия отпадѣци не се употребяватъ въ страната, добре е, за насърчение из-

носа имъ, митото да остане 1 левъ, колкото е въ сегашната тарифа.

Въ тарифата не се вижда ясно въ каква монета ще се плащатъ адвалорнитѣ мита на предвиденитѣ въ нея стоки, когато за непредвиденитѣ е казано, че се облагатъ съ една платима не въ злато такса въ развѣръ 6% отъ стойността имъ, макаръ и да се разбира, че адвалорнитѣ мита се събиратъ не въ злато. За по-голѣма ясностъ, нека се уговори товз въ отдѣлна забележка къмъ тарифата.

ВЪТРЕШЕНЪ ОТДѢЛЪ.

Съобщения на дружеството на митнишкитѣ и желѣзнични посредници въ града ни.

По гербовия налогъ.

Въпреки изричното постановление на чл. 24 п. 35, чл. 25 п. 12 и чл. 26 п. 31 отъ закона за гербовия налогъ, гдето сж поменати коносаментитѣ, че се обгербватъ съ 3, 5 и 7 лева гербова марка, понеже налога е степенуванъ и поставенъ въ зависимостъ отъ тежестта, която е вписана въ тѣхъ — *Агенцията на Българското Търговско Параходно Дружество въ града ни* е разпратила окръжно до другитѣ параходни агенции, банки, търговци и комисионери, съ което съобщава, че коносаментитѣ си ще ги обгербватъ още съ допълнителенъ гербъ върху всѣки 50 реда отъ напечатанитѣ разяснения и условия върху търба на коносаментитѣ ѝ. Понеже редоветѣ сж 150, тя иска да се обгербватъ коносаментитѣ съ още 9 лева допълнителенъ гербъ — по-голѣмъ, отъ колкото степенувания такъвъ... За това ѝ произволно тълкувание и издаване на окръжно, безъ да е опълномощена отъ прѣдставителя на държавната власть — *дружеството на митнишкитѣ и желѣзнични посредници въ града ни* се е обърнало съ едно обстойно изложение до Министерството на финансиите и иска да се спре това неправилно обгербване на коносаментитѣ и протестира за начина, по който агенцията сама решава тоя отъ фискаленъ характеръ въпросъ.

По закона за запрещение вноса за стокитѣ.

По чл. 2 буквъ „Л“ се иска да се деклариратъ стокитѣ, които сж били свободни за внасяне до деня на влизане въ сила закона, предъ отдѣлението за митницитѣ, въ продължение на 15 дни отъ датата на публикуването на закона въ „Държав-

ния вестник". Поради неудобността на това нареждане и нѣмане физическа възможност — Дружеството на митничекитѣ и желѣзнични посредници въ града ни е поискало телеграфически отъ Министерството на финанситѣ да отмени това искане, като Министерството делегира тия права на управителитѣ на митницитѣ и други финансови власти въ градоветѣ на царството, за да могатъ търговцитѣ въ провинцията на време да деклариратъ стокитѣ си, които сж поржчали преди влизането на закона въ сила и тепърва има да ги получаватъ. Това се иска за да не страдатъ интереситѣ на търговцитѣ, защото не е възможно въ дадения срокъ да се деклариратъ всичкитѣ въ отдѣлението на митницитѣ въ гр. София. Струпането на всичката тая манипулация само въ отдѣлението, работата ще се замедли и много стоки ще влѣзатъ въ магазинажъ; а пъкъ освобождаванетоъ имъ отъ митницитѣ ще продължи съ месеци — което ще е въ вреда интереситѣ на търговцитѣ.

Въ недѣля, 3 февруари т. г. въ помещението на дружеството ул. „Габровска“ № 16 ще се чете реферата: *Наредбата за експлоатацията и управлението на реалнитѣ антrepoзити.*

Поканватъ се г. г. търговци и интересующитѣ се да посетятъ събранието и чуятъ реферата, слѣдъ което ще се допуснатъ да станатъ, критики и се вземе едно правилно становище по подигнатия въпросъ.

Шестдесетъ годишенъ търговски юбилей

Многозаслужилиятъ варненски търговецъ, г-нъ Жеко Геновъ отъ известната фирма „Братя Генови“, на 14/27 тогѣ е навършил 60 годишната си търговска дейностъ и отпразнувалъ 50 год. си златна свадба.

Г-нъ Жеко Генов е единъ отъ найстаритѣ ни ратници, които сж положили основитѣ на отечествената ни търговия въ нашия приморски край. Както повечето наши търговци, тъй и той е почналъ своята кариера, още въ ранно детинство, като чиракъ-работникъ при единъ терзия въ родното си село Върбица. Едва навършилъ 14 год. възраст — будно и енергично момче, той почва да обикаля Дели-Ормана като самостоятеленъ терзия и търговецъ. Следъ освобождението ни, презъ 1888 год. той се установява въ Варна, като ангросистъ-търговецъ на манифактурни стоки, подъ фирмата „Пейчеви и Генови“, а 2 години по-късно се отдѣля и заедно съ братята си основава фирмата „Братя Генови“, която

то продължава да работи и днесъ.

Г-нъ Жеко Геновъ се е проявилъ като дѣецъ не само въ кръга на собствената си търговия. Ние го виждаме и като действителенъ членъ на Варненската търг.-инд. камара, прекъснатъ отъ 1907 до 1914 год. И като такъвъ, съ практичeskитѣ си и винаги умѣстни съвети, той е много допринесълъ за стопанското развитие на нашия край.

Като поздравяваме щастливия и старъ юбиляръ, пожелаваме му още дълги години животъ, за да служи съ своята търговска честъ и бистъръ умъ за назидание на днешнитѣ млади поколения.

Митнически.

Цимента и хидравлическата варъ, внасяни отъ странство, които до края на 1923 год. се облагаха съ 30 ст. на 100 кгр., съгласно една телеграма отъ финансовото м-во, отъ 1 януари т. г. ще се облагатъ споредъ тарифата за вноснитѣ стоки (3 лв. на 100 кгр.).

Съ прокарване новия законъ за запрещение вноса на стокитѣ не отъ първа необходимостъ финансовото министерство съ телеграма до митницитѣ е наредило да се увеличи бдителността по границитѣ, както при вноса на лѣтническитѣ багажи, тъй и при транзита; транспорта и новозноса, като не става смѣна на колетитѣ, та по този начинъ да се прекосятъ опититѣ за контрабанда още въ самото начало.

Въ министерството имало сведения, че се контрабандиратъ гарнитурни шапки, като панделки, ленти за шапки, хастари, пера, игли и други артикули поставени въ кутии съ специални двойни дѣна. Сжщо така да се следи за контрабандата на етерни масла, анатолъ, копринени издѣлия и др.

Управлението на митницата, съгласно телеграмата на финансовото министерство, съобщава, че закона за запрещение стокитѣ, които не сж отъ първа необходимостъ, обнародванъ въ брой 234 на държ. вестникъ, е влѣзълъ въ сила отъ 17 януари т. г.

Финансови.

Последниятъ срокъ за изплащане данъка върху общия доходъ за 1922/1923 год. е 25 II т. г.

Публикуванъ е въ бр. 240 на държавенъ вестникъ „Статутъ на висшата кооперативна школа“ която ще се открие въ София. Тя ще има за целъ да подготви добре теоретически и практически дейци за ръководене на кооперативното движение въ страна-

та, както и необходимия за държавата и окръжитѣ за кооперативното дѣло инструкторски и ревизорски персоналъ.

Курсътъ на школата е 2 годишенъ и ще бжде подъ подзора на Министра на земледѣлнето и държавнитѣ имоти.

Свършилитѣ успешно школата се ползватъ съ правата на лица съ по-висше специално образование.

Анкета върху производството.

Международното бюро на труда е разпратило до Министерствата, Дирекцията на статистиката, Народната библиотека, нѣкои търговски камари и професионални организации първитѣ два излезли тома на приетата отъ него по предложение на известния италиански индустриалецъ Пирели анкета върху свѣтовното производство преди, презъ и следъ войната до 1922 год. Това е капиталенъ и пълненъ съ интересни данни върху производството на основнитѣ продукти и индустрии, технитѣ варианти и презъ разни епохи, общитѣ имъ индекси на посжпяване, износъ-внось и връзката която сжществува между производството и засѣгацитѣ го фактори; като осмочасовъ работенъ день, работа на парче, криза на сурови материали, транспортъ, кредитъ и т. н. Специална глава е посветена на работнопроизводителността на работницитѣ презъ войната.

Анкеторътъ, женевския професоръ Едгаръ Мильо, е идвалъ въ София презъ януари 1921 г. дето се срѣщалъ съ видни наши отъ разни слоеве общественици, проф. Ал. Цанковъ, сега министъръ председател, проф. Данаиловъ, г. г. Ляпчевъ, К. Поповъ инж. Сарафовъ, арх. Трандафиловъ, Янко Сакжзовъ, индустриалецъ Беровъ и мнозина други. Отъ даннитѣ които анкетата печата върху нашето производство и отъ напечатанитѣ декларации на нѣкои компетентни по материята лица изпѣква ясно, какво най-лошата година за производство и за работоспособността на нашия работникъ е била 1919 г. Отъ идната година обаче, още България; споредъ анкетата, е започнала здравата да работи въ всички насоки.

Третия и четвъртия томъ ще бждатъ посветени на причинитѣ на икономическата криза, срѣдства за борба противъ нея и експериментни сторени въ тая областъ.

Излезли сж вече отъ печатъ: „Стенографически протоколи на XXVIII редовна сесия на Варненската търг. индустриална камара, собствено издание на камарата съ следнето съдържание:

1. Съставъ на камарата.
2. Кореспондентни членове.
3. Дневенъ редъ.
4. Отдѣлъ I. Отчетъ на бюрото на камарата.
5. Отдѣлъ II. Протоколи.
6. Отдѣлъ III. Реферати.

По поводъ писаното отъ група Телегр. пощ. чиновници при Варнен. т. п. станция въ бр. 13 на вестника ни, визиранитѣ телеграфисти съобщаватъ следното:

„Ние телеграфиститѣ и експедиторитѣ денонощни дежурни при сжщата станция сме делегирали комисия отъ четирима души съ правото да събере новогодишнитѣ подаръци по покана отъ г. г. търговцитѣ отъ името само на насъ, а не и на пощенци. Мотивитѣ ни сж били човѣшки и езикътъ най вежливъ и достоенъ. Изказваме съжаление за недовѣрието на колежитѣ ни пощенци къмъ насъ и сме готови на анкета, за да възстановимъ престижа имъ!“

Б. Р. Мислимъ, че начлика на станцията трѣбва поскоро да тури край на тая неприятна разпра като произведе исканата отъ дветѣ страни анкета.

ЗАНАЯТЧИЙСКИ ОТДѢЛЪ.

Законопроектъ за професионалното образование.

Въ законопроекта за професионалното образование е легналъ принципъ: *най-голямо практическо обучение* на ученицитѣ въ професионалнитѣ училища. Обучението ще става срещу известни такси, всѣка година опредѣляна отъ Министерството на търг. промиш. и труда. Ше се освобождаватъ отъ такса децата на беднитѣ, на инвалидитѣ и др.

Особенно внимание и съ специална глава сж уредени допълнителнитѣ практически курсове, чрезъ които ще се създаде възможность на дългогодишнитѣ майстори, на чирацитѣ и на ония, които по една или друга причина не сж успѣли да завършатъ сега сжществуващитѣ професионални училища, да ги завършатъ.

За да се постигнатъ добри резултати, предвижда се ученицитѣ, преди да получатъ своя атестатъ за завършено образование, да прекарать практически стажъ въ частнитѣ, държавнитѣ или училищни фабрични заведения и работилници, каквито закона предвижда да се отварять при всѣко училище, щомъ условията позволяватъ за това.

Занаятчиството и печатъ.

За никое наше производително съсловие се не пише тъй малко,

както за нашето занаятчиство. Както държавата ни отъ време на време си спомня за него, тъй и ежедневния ни независимъ и партисенъ печатъ се сеца отъ бобъ на зърно. Така, въ последния си брой отъ 21 януарий в. „Радикаль“ дава уводна статия подъ заглавие: „Повече грижи за занаятчиството“. Въ тая статия авторътъ справедливо забелязва, че по-голямата частъ отъ постановленията на „Закона за организиране и подпомагане на занаятитѣ“ отъ 1910 г. си оставатъ и до днесъ мъртва буква, а по законопроекта за изменението на тоя законъ даже и дума вече не става. Всичко това е казано въ твърде общи изрази, но ние не се съмняваме, че авторътъ, като компетентно лице по занаятчиискитѣ въпроси, въ единъ отъ близкитѣ броеве на „Радикаль“, ще може да ни каже въ какво именно трѣбва да се изразятъ „повечето грижи“ за занаятчиството, т. е. чрезъ какви мѣроприятия държавата би могла днесъ да реализира постановленията на закона. Сжщо авторътъ би могълъ да се изкаже, особно сега предъ заседаващото Народно събрание, върху тритѣ въпроса, които възбуватъ занаятчиството ни, а именно: една държавна покровителствена политика надъ дребното ни производство, една реформа на данъчната ни система въ пълния духъ на прогресивно-подоходния принципъ и създаването на единъ самостоятеленъ кредитъ. По тия три въпроса би трѣбвало всички ръководни печатни органи, независими и партийни, да се изкажатъ конкретно и ясно, за да не стара нужда да се осжжда занаятчиството, че то е принудено самичко да дири средства за своето съхранение и защита, че то открива своя собствена, съслосна политика, свой собственъ фронтъ.

Производителнитѣ занаятчииски кооперации.

Едно похвално желание е обхваляло варненското занаятчиство. Това е проявения вече у тѣхъ стремѣжъ за създаване на производителни и потрѣбителни кооперации. Предъ видъ това, ние считаме за нужно да напомнимъ следнитѣ правила, о които трѣбва строго да се придържатъ инициаторитѣ кооператори:

1). Всѣка кооперация трѣбва да стои надъ личнитѣ интереси на кооператоритѣ. Никой отъ кооператоритѣ да не мисли да използва кооперацията, а всички заедно да полагать последни голѣми усилия за засилване на оборотния ѝ капиталъ, за снабдяването ѝ съ най-съвършения инвентаръ, за създаване об-

разцово модернизирано производство. Кооператоритѣ не трѣбва да жалють ни трудъ, ни срдства, за да издигнатъ още въ началото своето дѣло и да го запазять отъ задължения, които тѣ не биха могли да посрещнатъ. Затова, винаги отъ бждащитѣ си чисти печалби, тѣ трѣбва да отдѣлятъ една часть, като свои дѣлове, за да засилять финансово предприятието си.

2). *Стегнатъ кооперативенъ духъ и желѣзна дисциплина*, достойно и съвестно изпълнение на дълга. Всѣки кооператоръ е длъженъ, съ всички сили и дарби, които има, да тика кооперативната колесница напредъ, до като тя здраво поеме своя пжтъ. Най-добрия, но мѣкаръ и еднажъ провиненъ кооператоръ, трѣбва тутакси да бжде изправенъ за да отговаря предъ интереса на общото дѣло.

3). На една занаятчииска кооперация се дава най-широка подкрепа отъ страна на държавата и обществото. Но затова, пжкъ отъ кооперацията се изисква тя да бжде не само проява на личния интересъ, а и органъ на стопанско-общественитѣ ни интереси. Тя трѣбва, заедно съ другитѣ си поестрими, да поеме ролята на боенъ органъ, да застане въ първитѣ редове на борбата съ спекулацията и фалшификацията, да излечи стопанския ни организъмъ отъ тия и други язви. Затова, една занаятчииска производителна кооперация е не само едно стопанско предприятие, а и едно обществено дѣло — основа на бждащия ни прогресъ. Затова и създателитѣ кооператори на това дѣло не трѣбва да се отчайватъ нито отъ първитѣ и врѣмепни неуспехи, нито да се забравять отъ нейнитѣ често случайни успехи, а съ честенъ трудъ и търпение да градять основитѣ на благосъстоянието на трудовия народъ.

Шивашно-кройчески курсъ въ Разградъ.

Отъ 30 того камарата е решила да открие двумесеченъ курсъ по шивачество и кройчество на мъжки и детски дрехи въ гр. Разградъ, който ще се ръководи отъ току що завърналия се отъ специализацията си въ Дрезденската кройческа академия степендиянтъ на камарата, учителъ-майсторъ: *Ангелъ Продановъ*. Уверени сме, че разградскитѣ шивачи ще използватъ удалия имъ се случай да се запознаятъ съ новото въ занаята и техническото му съвършенство.

Одобрени, уставни.

Одобрени сж отъ бюрото на Варненската търг.-инд. камара уставитѣ

на новообразуванитѣ сдружения, а именно: 1) *Столаро-колари-бъчварското занаятчийско сдружение „Сграда“* въ гр. Разградъ и 2) *колари-преносваческо професионално сдружение „Съгласие“* въ гр. Варна.

Официално мнение за устройване на една общобългарска занаятчийска изложба въ София.

Въ единъ свой докладъ до м-ра на търг. промиш. и труда, главния секретарь при същото м-ство г-нъ Драгановъ, като говори за неуспѣха на Горня-Орѣховския панаиръ — изложба и като излага по-сжществениѣ мѣрки, които трѣбва да се взематъ за подигането на дребнитѣ ни производства, предлага още тая година презъ м-ць Май да се устрой общобългарска занаятчийска изложба въ София. Проектъ за такава изложба е сжществувалъ въ м-вото още отъ 2 години насамъ. Мнението на главния секретарь е било възпрнето отъ г-на Министра.

Калфенски курсове.

Занаятчийското бюро при камарата организира първитѣ калфенски курсове по *жельззарския и сградостроителския* занаяти и откриването имъ е предстояще.

Министерството на финанситѣ е наредило въ комиситѣ по облагане данѣкъ върху общия доходъ да взема участие съ съвещателенъ гласъ и по единъ представителъ отъ всѣки занаятъ или професия.

Вестника ни бѣше свързанъ, когато се получи съобщение за обединението на дветѣ занаятчийски организации. Това, което бе желание на цѣлокупното занаятчийско съсловие, е вече постигнато.

Едно обяснение.

На 22 януарий т. г. една група отъ 5 души занаятчи отъ Варна, членове на Варненската търг. инд. камара сж подали протестъ до г-на Министра на търговията, промишлеността и труда съ копие до нѣкои отъ софийскитѣ вестници, Икономически известия и Камарата, съ който протестиратъ, че бюрото на Варненската търг. инд. и *Занаятчийска* (г) камара, безъ да свика извънредна сесия или поне събрание отъ мѣстнитѣ членове на камарата, за да сондира и вземе известно решение и становище по въпроса за изменение закона за търговско-индустриалнитѣ камари и тогава да изпрати представителъ на конферен-

цията, свикана отъ г-на Министра, е изпратила свой представителъ безъ всѣка директива добиѣ по законенъ редъ.

По поводъ на горния протестъ, бюрото на Варн. търг. инд. камара дължи да даде следното обяснение:

На 10 януарий се получи телеграма отъ Министерството на търговията, съ която се поканваше камарата да изпрати непременно представителъ, за да вземе участие въ комисията, която ще се събере на 14 сжщи 10 часа пр. пл. въ Министерството, за да се обмисли по въпроса дали е необходимо въ интереса на по-голѣмата деятелностъ на камаритѣ да се създадатъ особенни занаятчийски камари.

При това положение, ясно е, че бюрото не е имало възможностъ да свика извънредна сесия, която преди всичко се свика съ разрешението на г. Министра на търговията, нито да свика мѣстнитѣ си членове на обикновено събрание. Независимо отъ това, ако трѣбва да се вземе едно опредѣлено решение и становище по въпроса, то обикновеното събрание не може да изрази мнението на сесията, тъй като въ него не взиматъ участие повече отъ половината членове на камарата.

Ето защо, поради спешния характеръ на въпроса, бюрото е намѣрило за добре да делегира въ въпросната комисия свой представителъ, както сж постъпили въ случая и другитѣ търговско-индустриални камари.

ВЪИШЕНЪ ОТДѢЛЪ. ЧЕХОСЛАВИЯ.

Участие на Чехословашки капиталъ въ България. Споредъ едно съобщение на в. „Прагеръ Пресе“, отъ 20 януарий т. г. Варненското общинско управление е помолило Чехословашкия индустриаленъ съюзъ да заинтересува своитѣ членове за довършването бетонената постройка на градския театъръ въ Варна. Вестникътъ препоръчва на чехословашкитѣ индустриалци, по отношение на жельзото, както и на бетона да предложатъ най-низкитѣ възможни цени, за да отбиятъ конкуренцията на другитѣ държави. Единъ плачъ на постройката, заедно съ нужнитѣ обяснения, е билъ изпратенъ на индустриалния съюзъ, както и на министерството на въшнитѣ работи.

Освенъ това, предложено било на сжщия индустриаленъ съюзъ да заинтересува членоветѣ си за една голѣма порцеланова и фаянсова фабрика, и въ това предприятие Вар-

ненската община възнамѣрва да вземе участие съ 40 до 50 процента.

Преки жельзнопѣтни съобщения съ Унгария. Отъ 1 февруарий т. г. между Чехославия и Унгария ще се уредятъ преки жельзнопѣтни транспортни за стоки и каменни въглища. Праткитѣ ще се извършватъ чрезъ международнитѣ товарителници на основание международния Бернски договоръ отъ 1890 год.

РОМЪНИЯ.

Нови жельзнопѣтни линии. Споредъ съобщения отъ Букурещъ отъ 19 януарий т. г. ромжнското м-ство на съобщенията е отпуснало единъ кредитъ отъ 500 милиона леи за постройкаи на нови жельз. линии.

Търговска камара въ Силистра.

Съ кралски декретъ отъ 30 ноември 1923 год. въ Силистра се учредява отъ 1 януари 1924 год. търговско индустриална камара. Членоветѣ на камарата се определятъ на 15 души. Държавниятъ секретарь на индустрията и търговията е натоваренъ съ прилагането на декрета.

УНГАРИЯ.

Премахване износнитѣ нита. Споредъ сведения отъ Буда-Пеща унгарското правителство е обнародвало единъ списъкъ на предметитѣ, чито износъ е свободенъ, безъ да се плащатъ какви и да сж износни такси. Това нареждане, изглежда, да има значение най-вече за живия добитѣкъ, понеже износнитѣ такси за другитѣ артикули бѣха незначителни.

Унгарското правителство за да привлече участието на земледѣлцитѣ въ подписката на Унгарската Народна Емисионна Банка е наредило изплащането на подписанитѣ отъ земледѣлцитѣ акции да става въ натура — жито.

Ето единъ фактъ, върху който трѣбва да се спре вниманието на ония, които търсятъ средства да използватъ въ най-широкъ обемъ обществения капиталъ и кредитъ.

Банкнотното обръщение. Споредъ баланса на Унгарския Държавенъ Емисионенъ Институтъ, отъ 7 до 15 януарий т. г. издадени сж нови банкноти за 18,100 милиона крони; общото число на банкнотитѣ въ обръщение възлиза на 957,600 милиона крони.

Консулски рапорти и кореспонденция.

Тържището въ Цариградъ.

Нашата легация въ Цариградъ ни дава следнитѣ сведения за тамош-

ното тържище въ бюлетина си отъ 22 януарий 1924 год.

Положенкето.

Положението на тържището си остава същото както и до сега: мъртвило. Поради непристигане на достатъчно стока и поради твърдото държане ценитъ на международното тържище презъ миналата седмица, бѣ отбелъзано едно доста голъмо покачване въ ценитъ на зърненитъ храни. Презъ тая седмица обаче, тенденцията е на спадане, понеже се очакватъ голъми количества руски жита. Презъ същата седмица има едно покачване и въ ценитъ на млъчнитъ продукти, и на месото, което се дължи на напредналия сезонъ. Млъчни продукти все пакъ не пристигатъ отъ България. Пристигатъ само малки партиди угоенъ едъръ и дребенъ добитъкъ, който намира добъръ пазаръ. Днешния курсъ на ливрата и днешнитъ цени на месото позволяватъ вноса отъ България и понеже тенденцията е на покачване, могатъ безъ страхъ да се докаратъ нови малки партиди добитъкъ.

Зърнени храни.

Пристигания:

Отъ България: 223 тона

Цени:

Българско жито насипано, обезмитено, оката 13 $\frac{1}{2}$ гр.
Манитоба, оката — 13 $\frac{3}{4}$ гр.
Руско жито, насипано обезмитено, оката 13 $\frac{1}{4}$ гр.
Ржжъ насипана обезм. ок. 9 $\frac{3}{4}$.
Кукурузъ, фобъ, оката — 10 .
Ечмикъ 13 $\frac{1}{4}$.

Брашна.

Пристигнали отъ Австралия 146 тона; съществующъ стокъ 65,000 торби.

Цени.

Американско Хариско 1075 гр. торба, отъ 63 $\frac{1}{2}$ кгр.
Американско три звѣзди 1100 гр. торба отъ 63 $\frac{1}{2}$ кгр.
Американско Нелсонъ 1125 гроша, торба отъ 63 $\frac{1}{2}$ кгр.
Варненско луксозно (00) 1050 гр. торба отъ 63 кгр.
Мѣстно отъ жито Манитоба гроша 1030, торба 72 кгр.
Мѣстно отъ българско жито, гроша 1010, торба 72 кгр.
Мѣстно, отъ руско жито, гроша 1010, торба 72 кгр.
Трици едри оката 5 гроша.
„ дребни „ 4 $\frac{1}{2}$ „

Варива.

Фасулъ, сухъ тазгодящень 20

гроша оката едря и 16—17 гроша дребния.

Млъчни продукти.

Кашкавалъ:

Транзитна стока. Обезмитенъ балк. сръб. 110—115 гр. кило. .

Обезмитенъ сръб. полски 100-105 гроша кило. .

Бѣло сирене:

Бѣло сирене Одринско 75 до 80 гроша оката.

Масло:

Прѣсно пресувано 180 гр. оката.
Кашкавалджийско 95 97 гр. оката.
Халебско топено 170 гр. оката.

Живъ добитъкъ.

Овнешко:

Карнобат. 110-112 гр. ок. с 13% скон.
Пиротско 100-105

Караман. 95—

Караяка 100—

Говеждо екстра дебело 78—80 гроша оката.

Кокошки хубава стока 85—90 гроша едната на дребно.

Яйца каса отъ 1440 парчета 66-67 лри турски сортировани за износъ.

Други стоки.

Маслини Волосъ 35—36 гр. оката.

Ердекъ 32—33

Турля 42—43

Взглища дървени 6 $\frac{1}{4}$ до 6 $\frac{1}{2}$ гр. ок.

Тържището въ Александрия.

Нашия генераленъ консулъ въ Александрия ни дава следнитъ сведения за положението на тамошното тържище въ бюлетина си отъ 15 януари т. г.

Общо положение. Тържището остана безъ особно оживление и презъ изминалата седмица.

Брашна. Вследствие изличността на голъмъ стокъ брашна и поради отслабналото търсение за износъ, ценитъ на брашната поспаднаха.

Днешнитъ цени сж:

„Бестъ“ Австралийски, распол. количество Александрия, фобъ параходъ ф. ст. тона 12.16/3.

„Бестъ“ Австралийски „Еклипсъ“ Александрия, фобъ параходъ ф. ст. тона 13 2/6.

„Бестъ“ Австралийски експедиция ноември-декември фобъ параходъ ф. ст. тона 12.15.

„Бестъ“ Австралийски експедиция декември-януари фобъ параходъ ф. ст. тона 12.16/3.

„Бестъ“ Австралийски експедиция януари-февруари фобъ параходъ ф. ст. тона 12.17/6.

„Бестъ“ Австралийски распол. кол. февруари мартъ фобъ параходъ ф. ст. тона 12.17/6.

Италианскитъ брашна не се търсятъ поради голъмия съществующъ

стокъ и високитъ цени. Ценитъ сж: 105—108 лирети сифъ Генуа и 105-114 лирети сифъ Неаполъ.

Български брашна се още нѣма.

Движението на брашната въ антрепозититъ презъ седмицата е било: Стокъ на 3 I. 1924 г. торби 284,214
Внесено отъ 4 до 10 I. 76,051

Всичко: торби 360,265

Изнесоно до 10 I. 48 660

Стокъ на 10 I. 1924 г. торби 311,605

Отъ които:

Австралийски брашна, торби 33,390

Американски 47,904

Различни 230,311

Всичко: 311,605

Кашкавалъ. Нѣма голъми пристигания. Ценитъ си оставатъ 16—18. 1/2 гроша оката (Сръбска (стока).

Дрънови пръчки. Станаха малки сдѣлки на 15 50 ф. ст. Обикновенно търговцитъ въ България, които предлагатъ стока, не опредѣлятъ размѣритъ на предложенитъ пръчки, което осложнява кореспонденцията и забавя работата. Понеже цената играе споредъ размѣритъ, последнитъ трѣбва винаги да се опредѣлятъ. Ако се подхване систематично, този артикулъ би намѣрилъ тукъ редовенъ и заносенъ пласиментъ.

Чували калкута. Ценитъ сж:

2 $\frac{1}{4}$ либри, распол. колич. Портъ-Саидъ, фобъ параходъ, стотъ 72 шиллинга.

2 $\frac{1}{4}$ либри, флотанъ Портъ-Саидъ, фобъ параходъ, стотъ 71 шиллинга.

2 $\frac{1}{2}$ либри, распол. колич. Портъ-Саидъ, фобъ параходъ, стотъ 80 шиллинга.

2 $\frac{1}{2}$ либри, флотанъ Портъ-Саидъ фобъ параходъ, стотъ 79 шиллинга.

3 $\frac{1}{4}$ либри распол. колич. Портъ-Саидъ, фобъ параходъ, стотъ 110 шиллинга.

5 либри, распол. колич. Портъ-Саидъ, фобъ параходъ, стотъ 150 шиллинга.

Оризъ. Пазаря е доста оживенъ. Рангунъ № 3, располагаемо количество е на ф. ст. 13 3/4. Голъма частъ отъ посѣтия въ Египетъ оризъ е отъ Японски произходъ. Поради това, изглежда, че ще има смѣтка да се купува тукъ неолющень оризъ (арпаджикъ) и полуолющень и да се олюща или доолуща у насъ, дето има за това вече модерни фабрики. Въпроса се изучава и наскоро ще могатъ да се дадътъ цени.

Захаръ. Ценитъ сж:

Распол. количество Александрия двойни торби тона ф. ст. Ява. 31.

Експедиция декември-януари, двойни торби, тона ф. ст. Ява 31.10.

Распол. количество Александрия обикновенни торби тона ф. ст. Чехо-Словашка 28.5.

Експедиция януарий-февруарий.

обикновенни торби тона ф. ст. Чехо-Словашка 28.5.

Експедиция февруари-мартъ обикновенни торби тона ф. ст. Чехо-Словашка 29.

Кафе. Сантосъ, сюпериоръ, расп. кол. Александрия тона ф. ст. 74.

Движение на параходитѣ.

Пристигнали параходи:

Отъ миналата седмица:

Пар. „Сира“ съ: стъклени копчета 130 кгр., бои 4077 кгр., вълна 29884 кгр., бодлива тель 10600 кгр., моторни части 3330 кгр., машинария 8700 кгр., двигателни колела 2020 кгр., вълнена прежда 395 кгр., желъзария 54622 кгр., каучукови издѣлия 152 кгр., пияна 490 кгр., химикали 332 кгр., скорбѣла 715 кгр., вакса 323 кгр., револвери 206 кгр., амонячна соль 1630 кгр., тель 7876 кгр., гвоздеи 78930 кгр., вещи 495 кгр., фасове 619 кгр., картони 290 кгр., ножове 317 кгр., ламарина 32057 кгр., памучна манифактура 1772 кгр., медни артикули 1272 кгр., свиджери 1054 кгр., играчки 259 кгр., части за столове 363 кгр., азбестъ 521 кгр., брадвѣи 6220 кгр., обущарски материали 791 кгр., строителни материали 1623 кгр., музикални артикули 88 кгр., шкурка 534 кгр., медицински артикули 65 кгр., радиаторъ 1124 кгр., капани за мишки 71 кгр., медна ламарина 2975 кгр., обработени кожи 252 кгр., графитъ 500 кгр., трѣби 775 кгр., лабораторни артикули 69 кгр., тель 7876 кгр., челичени артикули 25939 кгр., електрически материали 565 кгр., амоняченъ карбонатъ 1200 кгр., кеневирена прежда 407 кгр., памучна прежда 338 кгр., живакъ 40 кгр., ловджийски принадлежности 250 кгр., игли 34 кгр., книги 5381 кгр., мушамѣи 782 кгр., игли за триони 122 кгр., амонячна киселина 457 кгр., лепило 1043 кгр., терпентинъ 1309 кгр., масло 1390 кгр., пишущи машини 559 кгр., плющъ 37 кгр., медни копчета 77 кгр., стипца 5500 кгр., торби 380 кгр., амбалажна хартия 4996 кгр., челичени релси 351992 кгр., сода каустикъ 24946 кгр., сѣрна киселина 3400 кгр., оцетна киселина 1002 кгр., поташъ 16000 кгр., медна дѣла 8375 кгр., конци 93 кгр., кафе 3022 кгр., чеберликъ 10400 кгр., сода 3030 кгр., сода каустикъ 7064 кгр., кожи сухи 6150 кгр.

Пар. „Прага“ съ памучна манифактура 46619 кгр., оцетна киселина 1839 кгр., копчета 486 кгр., огледалца 163 кгр., чай 177 кгр., тамянь 1525 кгр., хартия 1118 кгр., памучна прѣжда 16502 кгр., сламени плитки 794 кгр., вѣжа 710 кгр., галантария 696 кгр., торби 600 кгр., книги 300 кгр., рошкови 290 кгр., ламалудъ 21500 кгр.

Пар. „Айбеи“ съ: чеберликъ

19470 кгр., чугунъ 15160 кгр., желъзни трѣби 17373 кгр., фитили за експлозии 1952 кгр., памучна прежда 2174 кгр., памучна манифактура 2007 кгр., лабораторни материали 1170 кгр., шипци 5436 кгр., сулфатъ соднумъ 2226 кгр., синка 3240 кгр., галванизиранѣи трѣби 5534 кгр., екстрактъ 5455 кгр., тенекиени лампи 690 кгр., сухи кожи 67480 кгр., солени кожи 20372 кгр., асфалтъ 525 кгр., електрически материали 2066 кгр., химикали 14543 кгр., боя 3825 кгр., тенекиени издѣлия 2370 кгр., желъзна тель 4040 кгр., торби 3487 кгр., желъзни токове 308 кгр., машинария 18216 кгр., желъзария 1864 кгр., цинкъ 4032 кгр., сѣрна киселина 5142 кгр., бакъръ 1665 кгр., желъзна киселина 15000 кгр., гвоздеи 3648 кгр., олово 1017 кгр., мушамѣи 3873 кгр., фотографически артикули 2047 кгр., сапунъ 1186 кгр.

20. I. пар. Брещия англ. знаме.

Пар. „Патрисъ“ подъ англ. зн. съ: парфюмерия 120 кгр., платове 361 кгр., пиперъ 1800 кгр., риба консервирана 150 кгр., кори дървени 10022 кгр., парчета отъ гьонъ 3705 кгр., фитили за минѣи 6900 кгр., мушамѣи 184 кгр., рошкови 1100 кгр., грозде сухо 715 кгр., маслини 3700 кгр., спиртъ 396 кгр.

Пар „Алфордъ“ подъ унгарско зн.

24. I. пар. „Мария“ подъ холанд. зн.

Пар. „Джаниколо“ итал. зн.

Пар. „Българиянъ“ подъ англ. зн. съ: вълнени дрехи 60 кгр., чеберликъ 11589 кгр., чугунъ 1500 кгр., гвоздеи 8030 кгр., поташъ 5050 кгр., машинария 400 кгр., манилови вѣжа 7045 кгр., огнеупорни гърнета 540 кгр.

Пар. „Хермисъ“ гръшко зн.

Пар. „Остзее“ подъ германско знаме.

26. I. пар. „София“.

Пар. „Ингридъ“ подъ шведско знаме.

27. I. пар. „Монтенегро“ итал. зн.

29. I. пар. „Царъ Фердинандъ“

Пар. „България“

30. I. пар. „Челио“ итал. зн.

Пар. „Кирилъ“

Очакватъ се да пристигнатъ параходи:

Агенция „Х. Пайкуруичъ“.

Пар. „Клио“ 31 т. м.

Агенция „Сервици Маритими“.

Пар. „Албания“ 5. II. т. г.

Агенция „Лулудопуло“.

Пар. „Макосъ“ 1. II. т. г.

Агенция „Брата Трояно“.

Пар. „Валкенбургъ“ на 4. II. т. г.

„Louis Fraissinet“ de Constantza 31.I

„Henry Fraissinet“ de Marseille le 2,

3. II. 1924.

Варненска Стокова Борса.

Варна, 31 януарий 1923 г.

Положенето. Пристиганията презъ последнитѣ дни се систематически засилиха по 150—200 вагона дневно.

Но колкото този, задоволителенъ резултатъ внесе успокоение отъ една страна, толкова той донася нови главоболия и разочарования — отъ друга: Корпорацията на житнитѣ работници, безсилна съ редовнитѣ си организирани членове да извършва успешно и на време всичката работа по разтоварване вагонитѣ и товарене параходитѣ, не се указа благоразумна и отстъпчива за момента за да не аеме допълнителни работници и отговори на нуждитѣ, нито пъкъ позволи сами търговцитѣ да наематъ на своя сметка такива даже и тогава, когато търговцитѣ сж били крайно внимателни да не бждатъ въ нѣщо оштетени интереситѣ на организирани работници.

По тоя начинъ параходи се товарятъ прекалено бавно и голѣмо количество вагони стоятъ още неразтоварени. Всичко туй създаде остри спорове помежду експортторитѣ и житнитѣ работници, които спорове ще трѣбва да се уредятъ веднажъ за винаги и да не се повтарятъ случаи като сегашнитѣ, които зле тормозятъ експортторитѣ и не имъ даватъ покой за работа.

Понеже голѣмо количество вагони по горнитѣ причини не можеха да се разтоварятъ на срока, а други стоятъ още неразтоварени, то управлението на борсата днесъ отправи едно обстойно изложение и моли Дирекцията на желъзницитѣ щото всички вагони пристигнали отъ 21 до 31 януари да се считатъ форсъ-мажорни и да се освободятъ отъ плащане денгуба, като въ замѣна на туй търговцитѣ пъкъ ще се откажатъ да искатъ обратно навлото на пресроченитѣ въ довозването натоварени съ зърнени храни вагони.

Ние върваме въ пълното удовлетворяване исканега на борсата, понеже исканията сж по-вече отъ справедливи.

Зимница. Днесъ на борсата бѣха изложени 17 вагона. Продадоха се 10 вагона по 547½ лева 100-тѣхъ кгр. при 75⁷⁰⁰ тегло и 5+2 чужди примеси отъ Провадия, най-висока цена и 475 лева при 72⁸⁰⁰ тегло и 23+7 чужди примеси 100-тѣхъ кгр. отъ гара Ишкларъ — най-низката. Безъ изменение.

Царевица. Продадени 38 вагони по 400 лв. 100 кгр. Безъ измѣнение.

Бобъ. Продадени 2 вагона по 920—925 лв. 100 кгр. Повишение 20 лв. на 100 кгр.

Ржжъ. 3 вагона по 360—365 лв. 100 кгр.

Леща, 1 вагонъ по 440 лв. — 100 кгр.

Търговско Акционерно Д-ство „ИСКОКАШВЕЛИ“ — Варна — София.

П О К А Н А

Управителния съвет на Търг. Акц. Д-во „Искокашвели“, съгласно чл. 22 от дружествения уставъ и протоколното му решение от днесъ под № 37, поканва Г-да Акционеритъ на същото, да присъствуватъ на третото му годишно редовно общо събрание, което ще се състои на 10 февруарий т. г. 10 ч. пр. пл., въ дружествения магазинъ (ул. Габровска № 10) при следния дневенъ редъ:

1) Изслушване и одобряване докладитъ на управителния и контролния съвети, приемане годишната „Равносмътка“ и с/ката „Загуби и печалби“ и освобождаване отъ отговорностъ членоветъ на същитъ съвети за дейността имъ презъ изтеклата 1923 год.

2. Вземане решение за разпредѣляне на печалбата,

3. Изменение на чл. 4 за продължение срока д-вото, и чл. 23 пунктъ „в“ отъ дружествения уставъ;

4. Избиране нови членове на контролния съветъ,

5. Избиране нови членове на управителния съветъ; и

6. Разни.

Депозирането на акцинтъ за правоучастие на това събрание трѣбва да стане въ канцеларнитъ на дружеството въ гр. Варна или клона въ София ул. Царь Борисъ № 117 най-късно до три дни преди датата на заседанието, т. е. до 7 февруарий т. г.

Ако събранието не се състои на опредѣления денъ по неявяване на достатъчно число акционери, то се отлага за следующия неделенъ денъ (17 февруарий т. г.) при същия дневенъ редъ, въ същото мѣсто и време, безъ особена за тая целъ покана, като срока за депозиране на акцинтъ се продължи до 14-й с. м. и се счита за законно, ако присъствувачитъ акционери представляватъ поне половината отъ дружествения капиталъ. (чл. 188 отъ Тър. законъ).

гр. Варна, 29 януарий 1924 г.

Отъ управителния съветъ

ГОДИШНА РАВНОСМЪТКА

Съставена на 31 Декемрий 1923 год.

АКТИВЪ

ПАСИВЪ

Каса	19969 25	Кашталъ	2000000 —
Стоки	10714837 60	Резервенъ фондъ	865500 —
Аванси с/ стоки	7176 25	Фондъ „Злополука персонала“	4490 —
Дебитори	5749306 50	Данъци	59500 —
Клона София	3715175 90	Кредитори	7236754 05
Портофейлъ	110226 50	Текущи смѣтки	6326770 65
Полици на инкасо	1336822 65	Акценти	4783290 —
Мебели	50241 15	Консигнатори	260062 40
Недвижими имоти	255423 20	Депозанти	60000 —
Ценни книжа	9200 —	Тантиеми	244990 95
Консигнации	44659 60	Дивиденди	32184 60
Депозанти	60000 —	Остатъкъ за разпредѣляне	203237 40
Преходни активи	3741 45		
	22076780 05		22076780 05

СМЪТКА „ЗАГУБИ И ПЕЧАЛБИ“

на 31 Декемрий 1923 година.

ДА ДАВА

ЗА ЗЕМА

Общи разноски: заплати, наеми, застраховки, пощенски, канцеларски, магазинни и др.	799957 05	Печалба отъ стоки	1937683 25
Лихви и комисиони: лихви, сkonto и др.	515053 30		
Мебели: 6% амортизация в/у мебелитъ на централа лв. 3206 10			
6% „ „ на кло- на София лв. 3223 —	6429 10		
Недвижими имоти: 2% амортизация в/лв. 260635 90	5212 70		
Дебитори: Погашение съмнителнитъ вземания	100855 20		
Безнадеждли искове: погашение	28538 50		
ПЕЧАЛБА ЗА РАЗПРЕДѢЛЯНЕ:			
30% На делегиранитъ членове по управлението на дружеств. работи вмѣсто заплата лв. 144000 —			
10% За резервенъ фондъ	48000 —		
10% За членоветъ отъ управит. съв.	48000 —		
3% „ „ контроа	14400 —		
5% „ дивиденди	24000 —		
Остатъкъ	203237 40		
	481637 40		
	1937683 25		1937683 25

Счетоводителъ: Хр. Д. Шишковъ.

Председателъ на Управ. съветъ: Ис. Конашвели.

ДОКЛАДЪ

На провѣрителния съветъ на Търг. Акц. Д-во „Искокашвели“, Варна—София до третото редовно общо годишно събрание на Господа Акционеритъ на същото Дружество,

Господа Акционери,

Съгласно постановленията на чл. 202 отъ Търговския законъ и тия на чл. 22 отъ дружествения уставъ, честь имаме да Ви представимъ годишната „Равносмътка“ и смѣтката „Загуби и Печалби“ приключени на 31. XII. 1923 г.

Заявяваме Ви при това, че отъ редовнитъ ни проверки презъ годината както и отъ тая на края на годината, намѣрихме, че всички операции сж съгласно дружествения уставъ и решенията на управителния съветъ и сж редовно вписани по

дружествени книги, отъ които сж извлеченитя тия две с/ки. Молимъ Ви, прочее, да ги приемете тъй както Ви сж представени и освободите отъ отговорностъ членоветъ на управителния и контролния съвети, за дейността имъ презъ изтеклата 1923 год.

гр. Варна, 28 януарий 1924 год.

Членове на Контр. съветъ:

Нисимъ Ескинази.
Нисимъ Папо,
Саломонъ Колеъ.

СОЛЪ колониалисти! **СОЛЪ** **СОЛЪ** съвършено бѣла и лека **СОЛЪ**

несравнима по качество — чиста отъ всякакви примѣси, хигиенична, понеже се изварява при **100°**, приятна по вкусъ, незамѣнима за готварството.

Произвежда отъ собственитѣ си извори и продава на
най-умѣрени цѣни
СОЛОВАРНАТА ФАБРИКА
„ОБЩЪ ПОДЕМЪ“ — ПРОВАДИЯ

4-200-4

СИМЕОНЪ СИМЕОНОВЪ — ВАРНА

За телегр. **СИМЕОНОВЪ**Телефонъ № **61**.

КОМИСИОНА, ЕКСПЕДИЦИЯ
ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

== Отдѣлъ комисииона ==

зърнени храни и варива.

Дава бързи информации и прави най-големъ улеснения на клиентятъ си.

4-201-5

БОТЮ Т. ЛУЛЧЕВЪ & ИВ. НИКОЛОВЪ

ВАРНА

За телегр.: Лулчевъ.

Телефонъ № 180.

РАЗПОЛАГАТЪ СЪ:

Олово, калай, сапунъ: марсилски, сжнлайтъ и нобла, лимонова киселина, оризъ: женувски и сайгонъ, риби, гвоздеи: телени и подковни, сярна киселина, шель-лакъ, стипца, зеленъ камъкъ, тель галванизирана и бодлива външна фабрикация, нафталинъ, сода каустикъ и бикарбонатъ, свѣщи, кафе, амбалажна хартия и др.

202-3-3

ИВ. СТОЙНОВЪ & Н. МИЛКОВЪ

ВАРНА

За телеграми: Стойновъ Милковъ.

ТЕЛЕФОНЪ № 305.

ВЪ СКЛАДЪ ВСЪКОГА РАЗПОЛАГАТЪ СЪ:

Джамове белгийски, маслини, сапуни: сънлайтъ, марсилски и др., кафета, оризъ женувски, леблебии, чай, рошкови, масла дървени и косово, хартия амбалажна, колофонъ (чамъ-сакжзъ), свѣщи, гуда, сода за пране и бикарбонатъ, сачка, синка белгийска, гвоздем, ламарина галванизирана и черна и всѣкакви други **КОЛОНИАЛНИ СТОКИ**

2-206-3

Запазена марка

Д-во за фабрикуване метали и метололеярни издѣлия

„ВУЛКАНЪ“ — Варна

Телефонъ № 110.

Телеграми „Вулканъ“ — Варна

КОФИ отъ галванизирана ламарина германски образецъ

Нитове тенекеджийски.

Лопати, Лизгари, Фараши и Лопатки за вжглища.

Сачове и Вършници 39, 43, 48, 57 и 60 с.м.

Подкови волски съ 4, 5 и 6 дупки.

Пории типъ „Винтеръ“ № № 4-12.

Готови въ складъ на нови конкурентни цени.

Фабриката инсталира и ремонтира всѣкакви индустриални и земледѣлски машини и отлива отъ чугунъ и др. метали всѣчки машинни части.

БОДЛИВА ТЕЛЬ галванизирана и желѣзна.

Панти, Антропати и Къшелици.

Кулпове за сандъци.

Тегла чугунени отъ 100 гр. — 50 кгр.

Крака за готварски машини.

Скари чугунени, четвъртити и обли разни големини лека и тежка стока

АНЦИОНЕРНО Д-ВО
 „С. М. Китринопуло“ А. Д.
 Варна.

Варна, януарий 1924 год.

П. Г.

Имаме честта да Ви съобщимъ, че основахме въ гр. Варна Акционерно Дружество подъ фирмата

„С. М. КИТРИНОПУЛО“ А. Д.

което е регистрирано въ Дружествения търговски регистръ при Варненския Окр. Сждъ подъ № 567, 14. I. 1924 г. на основание протоколното опредѣление на сжшия сждъ отъ 11 януарий 1924 год. по частно търговско производство № 6. 1924 г.

Д-вото ще се занимава съ всъкакви търговски, индустриални, комисионни, банкови и други операции и специално такива съ бояджийски стоки и зърнени храни.

Сжшото е поело целия активъ и пасивъ на досегашната фирма С. М. Китринопуло.

Дружеството ще се подписва: 1) само отъ председателя на управителния съветъ; 2) отъ двама членове на управителния съветъ; 3) отъ единъ членъ на управителния съветъ съ Директора на Д-вото или търговския пълномощникъ и 4) отъ Директора на Д-вото съ търговския пълномощникъ. Всички ще подписватъ подъ текста:

„С. М. КИТРИНОПУЛО“ А. Д.

Молимъ, да вземете бележки отъ подписитѣ на г-да членоветѣ на управителния съветъ както и да ни удостоите съ досегашното Ви доверие.

Съ почитание: „С. М. КИТРИНОПУЛО“ А. Д.

Управителенъ съветъ:

Ще подписватъ: { Председателъ: Г-нъ Софонъ С. Китринопуло.
 Членка: Г-жа Клеонии С. Китринопуло.
 Членъ Г-нъ Петръ Анчевъ.

1—205—1

The Pandeli Bros. Steamship Co

Редовна Линия

Между Варна-Пирей-Марсилия

английския пасажерски параходъ

„ПРОПОНДИСЪ“

съ вмѣстимостъ 3500 тона ще пристигне на 10 февруарий и
 ще замине на 14 сжщи за

ЦАРИГРАДЪ, СОЛУНЪ, ПИРЕЙ, МАРСИЛИЯ

Приема стоки и пасажери за Сирия и Египетъ.

За сведения до Параход. Агенция

Т. ТАПТИКЛИ - Варна

ул. „Софийска“ № 7.